

Sygn. akt V KK 287/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzczak

w sprawie **J. G.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k.

w przedmiocie zadośćuczynienia z art. 46 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 14 stycznia 2016 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 9 kwietnia 2015 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 9 grudnia 2014 r.

- 1. oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, zwalniając skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego,**
- 2. nie uwzględnia wniosku pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych o zasądzenie każdemu z czterech tych oskarżycieli z osobna zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W sprawie niniejszej, z uwagi na uchylenie przez Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 4 września 2014 r., sygn. akt [...], rozstrzygnięcia - zawartego w wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. [...], którym skazano J. G. za przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. - dotyczącego orzeczenia na podstawie art. 46 k.k. zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonych tym czynem członków rodziny ofiary, Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 9 grudnia 2014 r., pomniejszył kwoty

przyznanego zadośćuczynienia w ten sposób, że orzekł na rzecz żony ofiary kwotę 40.000 zł, a na rzecz trójki dzieci kwoty po 20.000 zł. Po rozpoznaniu apelacji wniesionych od tego wyroku przez obrońcę oskarżonego i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego kasację wywiódł obrońca skazanego, podnosząc zarzut obrazy art. 46 § 1 k.k., przez błędne przyjęcie, że sugerowana przez obronę kwota 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia byłaby symboliczna oraz że nie ma powodów, żeby różnicować stopień krzywd poniesionych przez członków rodziny ofiary w związku z ich sytuacją materialną, podczas gdy sytuacja ta powinna być jednak brana pod uwagę. Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie obu wydanych w tej sprawie wyroków i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji. W odpowiedzi na tę kasację, prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, natomiast pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych o jej oddalenie.

Rozpoznając tę kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest rzeczywiście bezzasadna i to w stopniu oczywistym, stąd jej rozpoznanie na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k.

Przede wszystkim należy stwierdzić, że środek, o jakim mowa w art. 46 § 1 k.k., miał w dacie orzekania charakter środka karnego, a więc pełnił rolę represyjno-kompensacyjną. W apelacji, jaką wywiedziono od orzeczenia Sądu *meriti*, obrońca skazanego podnosił zresztą zarzut „rażącej niewspółmierności orzeczonego środka karnego”, z uwagi na rozmiar krzywd doznanych przez beneficjentów zadośćuczynienia oraz przyjęcie w wyroku skazującym J. G. ograniczonej jego poczytalności. Tym samym jednak w przypadku wywodzenia następnie kasacji od orzeczenia Sądu odwoławczego działa tu ograniczenie przewidziane w art. 523 § 1 *in fine* k.p.k., a więc wnoszenia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia wyłącznie z powodu niewspółmierności – tym razem – środka karnego. Autor tej kasacji zarzuca obecnie naruszenie jakoby przez Sąd drugiej instancji art. 46 § 1 k.k., ale zawarta w tej skardze argumentacja wskazuje, że chodzi mu w istocie nadal o niewspółmierność obciążenia skazanego zadośćuczynieniem krzywd

wyrządzonych członkom rodziny ofiary, tyle że już bez przywoływania argumentów związanych z ograniczoną poczytalnością skazanego.

Podnoszone w tej skardze argumenty związane z sytuacją rodzinną ofiary, jak i stosunkami, w jakich pozostawali z nią członkowie jej rodziny, czy ich aktualna sytuacja majątkowa były przedmiotem analizy Sądu odwoławczego, które skarżący obecnie jedynie kontestuje. Nie można też zapominać, jak już uprzednio wskazano, że chodziło tu o środek karny, a przy tym środek orzeczony przez Sąd pierwszej instancji, zaś argumenty, jakie przytacza obecnie skarżący, były już przedmiotem analizy Sądu odwoławczego i mając na uwadze, co podkreślał ten Sąd, że chodzi tu o przestępstwo zabójstwa innej osoby, sugerowane przez obronę kwoty po 5.000 zł na rzecz każdego z uprawnionych, byłyby rzeczywiście symboliczne. *Nota bene* w przywoływanych przez skarżącego orzeczeniach Sądu Najwyższego w sprawach cywilnych (wyroków SN: z dnia 29 maja 2008 r., II CSK 78/08, LEX nr 420389 oraz z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10, LEX nr 898254) zasądzone były kilka - lub kilkunastokrotnie większe kwoty zadośćuczynienia.

Powyższe wskazuje, że o uchybieniach podnoszonych w tej kasacji w realiach tej sprawy mowy być nie może, a więc jest to skarga oczywiście bezzasadna. Oddalając ją z tego powodu, Sąd Najwyższy zwolnił skazanego, stosownie do art. 624 § 1 k.p.k., od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, podobnie jak czyniły to Sądy obu instancji.

Sąd Najwyższy nie uwzględnił natomiast wniosku pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych o zasądzenie na rzecz każdego z nich kosztów poniesionej pomocy prawnej z tytułu ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym. Rzecz bowiem w tym, że ograniczył się on w swoim trzyzdaniowym piśmie jedynie do wskazania kwoty 1.900 zł, jako należnej każdemu z tych oskarżycieli, bez wykazania, iż koszty takie zostały przez każdego z nich rzeczywiście poniesione, a w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że zasądzenie takich kosztów jest limitowane wysokością kosztów rzeczywiście poniesionych (zob. postanowienie SN z dnia 23 marca 2011 r., I KZP 1/11, OSNKW 2011, z. 5, poz. 36, LEX nr 738219). *Nota bene* rzeczywista pomoc prawna ograniczyła się tu do sporządzenia jednego pisma o oddalenie tej kasacji i to z powodów opisanych w apelacji

pokrzywdzonych (k. 13 akt SN), a nie doszło też w tej sprawie do rozprawy kasacyjnej.

Mając zaś na uwadze sposób formułowania zarzutów przez samego autora kasacji, Sąd Najwyższy zdecydował o sporządzeniu z urzędu uzasadnienia niniejszego postanowienia.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

eb